

Uppföljningsbeslut

**Efter kvalitetsgranskning av den anpassade
grundskolans undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid Lindbacka
anpassad grundskola i Lindesbergs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Lindbacka anpassad grundskola i Lindesbergs kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 20 mars 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Lindbacka anpassad grundskola senast den 1 oktober 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Lindesbergs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 19 september 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik

Lindesbergs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2: utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att den är återkommande

Lindesbergs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att Lindesbergs kommun tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete med att utveckla undervisningen så att den ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck. Av redovisningen framgår att personalen har genomgått en utbildning. Skolans handlingsplan för hedersrelaterat våld och förtryck har uppdaterats och innehåller inslag kring kritisk granskning av maktstrukturer i alla stadier. Vidare ska handlingsplanen synliggöra normkritisk pedagogik. Enligt huvudmannens redovisning kan undervisningen för yngre elever kopplas till frågor om maktstrukturer inom kompisrelationer och till relationer inom familjen. För äldre elever kan undervisningen även handla om kärleksrelationer och maktstrukturer i samhället. Av handlingsplanen framgår dock inte hur skolan avser att i undervisningen synliggöra och arbeta med frågor som specifikt rör hederskultur, hedersrelaterat våld och förtryck.

Enligt huvudmannens redovisning har utbildningen lett till ökade kunskaper och större möjlighet för personal att synliggöra normer som styr kön, sexualitet, familj och kultur. Personalen har även fått ökad kunskap kring varningssignaler som kan uppmärksammas hos elever i arbetet kring hedersrelaterat våld och förtryck. Genom utbildningen har personalen enligt huvudmannens redovisning fått ökad trygghet i att arbeta med frågor som rör kunskapsområdet och större utrymme för eleverna att reflektera kring dem. På sikt förväntas arbetet ge varje individ möjligheter att kunna fatta egna beslut kopplat till sexualitet, samtycke och relationer samt stå upp för andras rättigheter.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att den är återkommande

Av huvudmannens redovisning framgår att skolans handlingsplan för arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck har uppdaterats såtillvida att den innehåller en årsplan för vad undervisningen ska innehålla på olika stadier. Handlingsplanen har även ett förtydligande om att undervisning inom området ska ske årligen eller terminsvis. Detta har enligt huvudmannens redovisning lett till att undervisningen är återkommande

och inte enbart förekommer på förekommen anledning, även om det fortfarande är en viktig del i det elevnära arbetet.

Enligt huvudmannen är tänkbara effekter att personalen blir tryggare i arbetet med kunskapsområdet samt att ökade kunskaper hos personalen kan leda till ett ökat samarbete mellan hem och skola gällande hedersrelaterat våld och förtryck.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har även utredare Sylvia Lindqvist medverkat.

Bilaga 1: Författningsstöd

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bidrar undervisningen utifrån kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer till kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Undervisningens innehåll

Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Lgra22, avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

Samordnad undervisning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.
Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Kunskaper i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper, Mål.

Undervisningens form

Didaktiska val i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper.
4kap. 9§ skollagen (2010:800) Inflytande och samråd, Allmänt om barnens och elevernas inflytande.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Riktlinjer.

Elevdelaktighet och att fånga elevernas frågor

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning tar rektorn ansvar för skolans utbildning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Rektorns ansvar

Rektorns styrning

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Förutsättningar för samordning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Ansvar för kompetensutveckling

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.